RIDDERKERK

Algemeen Bestuur
Natuur- en recreatieschap IJsselmonde
Postbus 341
3100 AH Schiedam

Uw brief van:	27 mei 2025	Ons kenmerk:	2025-044512
Uw kenmerk:		Contact:	A.A. Breedveld
Bijlage(n):		Doorkiesnummer:	+31180451585
		E-mailadres:	a.a.breedveld@ridderkerk.nl
		Datum:	14 JUL 2025

Betreft: Zienswijze ontwerp-programmabegroting 2026

Geacht bestuur,

Op 27 mei 2025 heeft u ons de ontwerp-programmabegroting NRIJ 2026 toegezonden. U stelt ons in de gelegenheid onze zienswijze op de ontwerp-programmabegroting kenbaar te maken. Dit geeft ons aanleiding voor het geven van onderstaande reactie.

Te beginnen met het uitspreken van onze waardering over de inspanningen en resultaten op het gebied van terreinbeheer, omgevingsmanagement, toezicht en handhaving en het afhandelen van vergunningen en klachten, zoals beschreven in de begroting. Daarnaast is er een aantal zaken die evenals vorig jaar onze bijzondere aandacht hebben.

Gezien de financiële uitdagingen voor de toekomst en de achterblijvende realisatie van de besparingsopgave, roepen wij u met klem op om:

- Rekening te houden met de structureel lagere inkomsten vanaf 2026 als gevolg van de bijstelling van de bijdragen van de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland.
- Bij de provincie Zuid-Holland ongenoegen te laten blijken over de onduidelijkheid wat betreft hun bijdrage en het effect daarvan op de begroting van het NRIJ.
- Onze diepe zorgen over de financiële toekomst van het schap te erkennen, mede gezien het onvoldoende weerstandsvermogen.
- De realisatie van de reeds ingezette besparingsopgaven uit 2021 significant te versnellen, aangezien de daadwerkelijke besparingen nog fors achterblijven bij de oorspronkelijke doelstelling.
- Het Programma Toekomstbestendig NRIJ voortvarend uit te voeren en concrete, structurele maatregelen te leveren die het financiële tekort vanaf 2026 daadwerkelijk oplossen zonder een beroep te doen op de reserves.
- Los van de taakstellende bezuiniging
- Bij het realiseren van de taakstellende bezuiniging voor 2026, en alle toekomstige besparingen, voorop te stellen dat de gewenste recreatieve en gebiedskwaliteit in stand wordt gehouden en waar mogelijk verbeterd, bijvoorbeeld door de daartoe beschikbare reserve adequaat aan te wenden.

- Ons nauw te blijven betrekken bij de keuzes die gemaakt moeten worden in het kader van de bezuinigingen, optimalisaties en de maatregelen uit het Programma Toekomstbestendig NRIJ.
- Ons periodiek te informeren over het verloop van de realisatie van de besparingsopgave en de voortgang van het Programma Toekomstbestendig NRIJ.
- In te blijven zetten op een goede samenwerking met de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam en daarbij te wijzen op hun belang van de NRIJ-gebieden, waaraan een financiële bijdrage gekoppeld moet zijn en blijven.
- Proactief de discussie aan te gaan over de toekomstige samenwerking met Staatsbosbeheer, gezien de contractverlenging medio 2026 en de geplande besluitvorming.
- Volgend jaar de ontwerp begroting tijdig bij ons aan te leveren, conform de bepalingen in de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling.

Intensief gebruik van de gebieden
Zoals in onze vorige zienswijze is aangegeven, worden de natuur- en recreatiegebieden van het NRIJ steeds drukker bezocht. Dit brengt uitdagingen met zich mee op het gebied van veiligheid en beheer. Naast het intensieve gebruik is er ook druk vanuit externe factoren zoals stikstofproblematiek, woningbouw en andere stedelijke ontwikkelingen. Het is essentieel dat u zich, ondanks deze toenemende druk, blijft inzetten voor het belang van groen en natuur in de directe nabijheid van onze stedelijke omgeving, aangezien een groene omgeving bijdraagt aan gezondheid, verblijfskwaliteit, verkoeling en waterberging.

Zorgen over de (financiële) toekomst van het schap nemen onverminderd toe
Onze zorgen over de financiële toekomst van het schap zijn helaas niet afgenomen sinds onze vorige zienswijzen. Hoewel u voor 2026 wederom een sluitende begroting presenteert, is dit deels een gevolg van een taakstellende bezuiniging van € 454.288, waarvan de realisatie nog onzeker is. De bijdrage van de gemeente Rotterdam is vanaf 2026 structureel lager (€ 550.000 per jaar, € 300.000 lager dan voorheen). Daarnaast verwacht u dat ook de bijdrage van de provincie Zuid-Holland vanaf 2026 lager zal worden (€ 35.000 lager ingeschat). Dit leidt, mede door het niet indexeren van de deelnemersbijdrage in 2025 en 2026, tot circa € 550.000 lagere inkomsten vanaf 2026 ten opzichte van 2025, en resulteert in een aanzienlijk tekort dat moet worden opgevangen.
Bovendien is de voorgenomen uittreding van de gemeente Barendrecht een bijkomende zorg en een onzekere factor voor de toekomstige structuur en financiën van het schap. De gepresenteerde Weerstandsvermogen ratio van < 1, die als onvoldoende wordt beoordeeld, bevestigt onze zorgen over de financiële weerbaarheid van het schap. Wij verzoeken u aan te geven hoe u dit weerstandsvermogen op korte termijn denkt te verbeteren.

Realisatie bezuinigingsopgave blijft achter
In 2021 is besloten tot een taakstellende besparing oplopend tot € 453.000 vanaf 2025. Wij moeten helaas constateren dat de realisatie van de besparingen significant achterblijft bij de planning. Begin 2025 was slechts circa € 90.000 gerealiseerd middels 13 maatregelen uit het optimalisatietraject, wat ver af staat van de beoogde € 453.000.
De ontwerpbegroting 2026 bevat een taakstellende bezuiniging van € 454.288. Gezien de geringe realisatie van de opgaven in de afgelopen periode, roept het bij ons de vraag op in hoeverre u de taakstellende bezuiniging voor 2026 daadwerkelijk kunt effectueren. Het is cruciaal dat hier veel meer tempo in komt. Wij waarderen het dat u het Programma Toekomstbestendig NRIJ heeft opgestart om concrete voorstellen te vinden voor kostenbesparingen en ook nieuwe inkomsten te genereren.
Het is positief dat u een programmamanager specifiek voor dit programma heeft aangetrokken. Wij benadrukken nogmaals de noodzaak dat dit programma snel tot resultaten leidt die structurele oplossingen bieden voor het tekort vanaf 2026. Wij vragen daarbij betrokken te worden bij de uitwerking en besluitvorming over de maatregelen die hieruit voortkomen.

Toevoegen groen en kwaliteit
Ondanks de noodzakelijke bezuinigingen, blijven wij als gemeente ambities hebben om de kwaliteit van de groengebieden te behouden en te verbeteren. Wij onderschrijven de ambitie van het schap om een stimulans te geven aan de biodiversiteit en de recreatieve versterking van het groene landschap op IJsselmonde. Echter, de financiële situatie maakt het onduidelijk welke kwaliteitsverbeteringen nog mogelijk zijn. Wij roepen u op om inzichtelijk te maken hoe de taakstellende bezuiniging voor 2026 wordt gerealiseerd zonder negatieve impact op de gebiedskwaliteit en wat er binnen de huidige financiële kaders wél mogelijk is aan kwaliteitsverbetering.

Gesprekken met stakeholders
Gesprekken met de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland zijn gaande of worden voorbereid, onder andere over de beheerdersbijdrage vanaf 2026. Het is positief dat de gemeente Rotterdam een langjarige bijdrage heeft toegezegd, hoewel deze bijdrage lager is dan in voorgaande jaren het geval was. Er is helaas nog steeds onduidelijkheid over de bijdrage van de provincie, waardoor een risico is opgenomen in de ontwerpbegroting. Wij verzoeken u de provincie te wijzen op deze onwenselijke situatie.
Wij vragen u met klem in te blijven zetten op een goede en langdurige relatie met beide partijen en daarbij het gezamenlijk belang van de natuur- en recreatiegebieden op IJsselmonde te benadrukken. Het belang van de NRIJ-gebieden voor zowel de gemeente Rotterdam als de provincie is helder en rechtvaardigt in onze ogen een voortzetting van hun bijdrage. Wij gaan ervan uit dat u het belang van alle natuur- en recreatiegebieden in het recreatieschap mee blijft nemen in deze gesprekken, zodat we perspectief kunnen bieden aan een solide toekomst voor alle gebieden, ook op de lange termijn en voor de periode ná de huidige toezeggingen van de bijdragen (na 2031).

Samenwerkingsovereenkomst
In de huidige financiële situatie en gezien het voornemen tot uittreding van Barendrecht, moet een brede discussie mogelijk zijn over de voor- en nadelen van de samenwerking tussen recreatieschap en Staatsbosbeheer. U heeft in 2024 besloten de overeenkomst te verlengen tot medio 2026 en neemt uiterlijk 30 juni 2025 een besluit over voortzetting van de overeenkomst na medio 2026 voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van één jaar. Dit gebeurt mede op basis van de evaluatie van eind 2024. De invulling van deze langdurige samenwerking vraagt om aanscherping van de afspraken. De aanscherping van de afspraken zijn met name gelegen in de financiële sturing, opdrachtgeverschap, bestuurlijke grip en informatievoorziening. Wij roepen u op hier proactief de discussie over te voeren en ons hierbij te betrekken.

Wij verzoeken u onze reactie te betrekken bij de behandeling van de ontwerp-programmabegroting in de vergadering van het Algemeen Bestuur van het NRIJ.

Hoogachtend,
De gemeenteraad van Ridderkerk,

de griffier,

mr. O. Vliegenthart

de voorzitter,

dhr. C.A. Oosterwijk